

11.2 Vzdělávací program pro školní družinu

1. Identifikační údaje:

Název školního zařízení: ŠD při Základní škole a Mateřské škola Senice na Hané
Žižkov 300
783 45 Senice na Hané
www.zssenicenh.cz

Platnost: od 1. 9 2025

Kontakty: tel.: ředitelství (budova 2. stupně) 588 880 255
budova 1. stupně 588 880 250
školní družina (I. odd.) 588 880 253
školní družina (II. odd.) 724 764 334
školní družina (III. odd.) 724 764 334
školní družina (IV. odd.) 724 764 334
e-mail: vedeni.skoly@zssenicenh.cz
www.zssenicenh.cz

ředitelka školy: Mgr. Bc. Gabriela Štefanová
zástupce ředitele: Mgr. Tomáš Šoupal

Identifikační údaje: IČO 70 99 45 10
IZO 102 320 560

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina je školské zařízení výchovy mimo vyučování. Skládá se ze čtyř oddělení. I. oddělení je umístěno v pavilonu vedle hlavní budovy ZŠ, Žižkov 300, II., III. a IV. oddělení přímo v hlavní budově školy. Škola nabízí i jedno oddělení ranní družiny v budově I. stupně, Zákostelí 164. K budově patří také venkovní areál společně se sadem a hřištěm.

Celková kapacita školní družiny je 96 žáků.

ŠD navštěvují žáci pouze naší školy.

3. Cíle vzdělávání

Cíle školní družiny navazují na základní myšlenky školního vzdělávacího programu – **SVĚTOZOR**. Zaměřují se na rozvíjení všech klíčových kompetencí, obzvláště kompetence k trávení volného času, jež jsou důležité k plnohodnotnému životu každého jedince.

- Rozvíjet sociální kompetence žáků – učit žáky spolupracovat ve skupině, respektovat názory a práci druhých, být tolerantní a ohleduplný ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem. (Usilování o pravdomlupnost a morální kvality, posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování, vytvářet schopnost svobodně a odpovědně řešit konkrétní životní situace na základě autoregulace, pěstování potřebných vědomostí, dovedností a postojů v sociálních vztazích vedoucí k odpovědnosti za své jednání.)

- Formovat životní postoje – přispívat k utváření životních postojů a mravních hodnot. (Vytváření společensky žádoucích hodnotových orientací, vytváření základů právního vědomí, úcta k ověřeným hodnotám, porozumění, tolerance a ochota pomoci, vytváření vlastního sebevědomí, posilování schopnosti nepodléhat cizím negativním vlivům.)
- Vést žáky ke zdravému životnímu stylu – učit žáky chápat zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu, mít radost z pohybu a dodržovat zásady zdravé životosprávy. (Stravovací návyky, skladba potravin, pitný režim, režim dne, osobní hygiena, tělesná zdatnost, otužování, rozvíjení a posilování citové stránky, obohacování estetickými zážitky a pěstování pracovních návyků.)
- Podněcovat žáky k otevřené a všestranné komunikaci – vést žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů, a také k umění naslouchat názorům druhých. (Kultivace slovního i mimoslovního projevu, rozvíjení slovní zásoby, schopnost naslouchat, uplatnění osobnosti ve skupině a v různých sociálních prostředích.)
- Pomáhat žákům najít své místo ve skupině ve společnosti – přijímat a dodržovat určená pravidla, rozlišovat, respektovat a umět střídat různé role ve skupině. (Hledání a vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny její důvěryhodnost a stabilita, kladné hodnocení a sebevědomí, posilování pozitivního myšlení.)
- Vést žáky k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování – vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání pozitivních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě. (Ovládání negativních citových reakcí, překonávání náročných životních situací, vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy, posilování autoregulačních systémů.

4. Formy vzdělávání

Vzdělávání ve školní družině probíhá formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti podle programu školní družiny. Během roku se zařazují i příležitostné formy např. výlety, besídky, vystoupení, slavnosti, soutěže, dílny, vycházky, exkurze apod. Školní družina nabízí i spontánní aktivity dětí, které jsou zahrnuty do denního režimu družiny. Vychovatelka využívá přiměřených a vhodných metod práce dle charakteru a cílů činnosti.

5. Obsah vzdělávání

V rámci pedagogického procesu ve školní družině se prioritně zaměřujeme na rozvoj následujících klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ

- vychovatelé podněcují tvořivost žáků a ve vhodných případech umožňují žákům realizovat vlastní nápady
- vychovatelé vedou žáky získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů
- žáci si rozvíjí svou schopnost umět kriticky zhodnotit své výkony

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- vychovatelé vedou žáky tak, aby hledali různá řešení problémů, rozvíjí u žáků schopnost obhájit svá rozhodnutí a uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- vychovatelé vedou žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti – na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vychovatelé vedou žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- vychovatelé učí žáky vhodnou formou obhajovat svůj vlastní názor, argumentovat a zároveň naslouchat názorům jiných
- vychovatelé podporují přátelské vztahy ve školní družině i mimo ni

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- vychovatelé mimo jiné používají skupinovou práci i vzájemnou pomoc při různých aktivitách
- vychovatelé vedou žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se společně podílejí
- vychovatelé vedou žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- vychovatelé vedou žáky k vytváření si pozitivní představy o sobě samém a rozvíjí jejich schopnost ovládat a řídit své jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- vychovatelé vedou žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva i práva druhých, vnímali nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovedli se jim bránit
- vychovatelé vedou žáky k odpovědnému a uvědomělému chování
- vychovatelé vedou žáky k respektování individuálních rozdílů, kulturní i náboženské odlišnosti

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- pestrou nabídkou zájmových aktivit vychovatelé podněcují u žáků zájem o další orientaci
- vychovatelé vedou žáky k objektivnímu sebehodnocení

KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

- vychovatelé vedou žáky k účelnému trávení volného času a ke schopnosti umět odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času
- vychovatelé vedou žáky k tomu, aby si uměli vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic a schopností
- vychovatelé respektují požadavky volného času – pedagogické ovlivňování volného času, dobrovolnost, zajímavost a zájmovost, aktivita, citlivost a citovost, prostor k seberealizaci

ČTVERO ROČNÍCH OBDOBÍ

Plán činnosti je rozvržen celkem do 4 bloků, a to na 4 roční období. Plán bude realizován ve všech odděleních školní družiny.

1. PODZIM

Září

- slavnostní zahájení školního roku, obeznámení s organizací a řádem ŠD, seznámení s prostorami školních budov, upevňování hygienických návyků, dodržování pravidel stolování, seznamovací soutěže, výtvarná činnost

Říjen

- pohybové a sportovní aktivity na školním hřišti, výtvarné činnosti, přátelská klání mezi odděleními školní družiny, beseda s koordinátorem patologických jevů
- Halloween

Listopad

- návštěva obecní knihovny
- výtvarné činnosti
- dramatická výchova
- příprava na advent

2. ZIMA

Prosinec

- zpěv písní a poslech koled
- sv. Mikuláš
- výroba vánočních dárků a přání
- Den otevřených dveří
- vánoční besídka

Leden

- zimní pohybové aktivity
- výtvarné činnosti, estetické a pracovní zájmové činnosti
- výroba dekorace na dětský maškarní karneval
- stolní a společenské hry

Únor

- vědomostní soutěže
- sv. Valentýn
- zimní pohybové aktivity
- beseda s koordinátorem patologických jevů

3. JARO

Březen

- úklid hraček a pomůcek školní družiny
- Velikonoce, výtvarná činnost, říkanky
- zdravotní výchova

Duben

- dopravní výchova, soutěže
- Den Země
- vycházky po okolí
- četba dětských knih

Květen

- pohybové a sportovní činnosti na školním hřišti
- výlet
- Den matek, výroba přáníček, výtvarná činnost

4. LÉTO

Červen

- hry a zájmové činnosti, pohybové a sportovní aktivity na školním hřišti
- zhodnocení celoroční práce, ukončení školního roku

6. Podmínky přijímání, průběhu a ukončování zájmového vzdělávání

Žák je přijímán do školní družiny ředitelem školy na základě písemné přihlášky, jejíž součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka z družiny. Odhlášení žáka ze školní družiny je prováděno na základě vyplněného tiskopisu – žádosti o odhlášení.

Odpolední družina se naplňuje do maximálního počtu 96 dětí, ranní družina do maximálního počtu 25 dětí.

Činnost školní družiny je poskytována za úplatu, jejíž výši určuje zřizovatel školy. Tato úplata může být snížena nebo prominuta. Vybrané peníze se používají na zkvalitnění materiálních podmínek ve školní družině.

Na škole fungují zájmové kroužky, jejichž činnost se prolíná s činností ŠD a je na ně brán ohled při plánování činnosti ŠD.

Žákům není vydán doklad o ukončení vzdělávání.

7. Délka a časový plán zájmového vzdělávání

Školní vzdělávací program byl vytvořen v souladu se Školním vzdělávacím programem základního vzdělávání Základní školy Senice na Hané. Plán umožňuje kreativně reagovat na možné změny podmínek, propojování či přesouvání témat během dlouhodobé docházky žáků do družiny a zahrnuje také provedení evaluace činností a dosažených výsledků.

Provoz školní družiny probíhá po dobu trvání školního roku a v případě zájmu rodičů také o hlavních nebo vedlejších prázdninách. Přerušování činnosti ŠD je projednáváno se zřizovatelem.

Začátek a konec provozu ŠD je stanoven platným vnitřním řádem školní družiny.

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě přítomnosti žáků s priznanými podpůrnými opatřeními jsou tyto děti začleňovány do běžné výuky s maximálním uplatněním individuálního a diferencovaného přístupu pedagogů. Vychovatelka spolupracuje s třídní učitelkou, konzultuje výchovně vzdělávací metody, využití vhodných didaktických pomůcek. Důležitá je také spolupráce s rodiči.

Dle aktuálních podmínek a možností školy lze při výchovných možnostech ve školní družině rozvíjet talent mimořádně nadaných žáků, a to individuálním přístupem, zadáváním rozšiřujících a doplňujících úkolů v oblasti výtvarné, literární, pohybové, rukodělné či přírodovědné/ vlastivědné.

9. Podmínky materiální

Ranní družina využívá prostorné učebny v budově I. stupně, Zákostelí 164.

Odpolední školní družina má k dispozici tři učebny v budově základní školy vybavené herními kouty a jednu místnost v odloučeném pavilonu s herním koutem, která je vybavena pomůckami, stolními hrami, časopisy, příruční knihovnou, sportovním náčiním a novým nábytkem.

ŠD může využívat počítačovou učebnu a žákovskou knihovnu v hlavní budově. Dále pak sportovní halu, keramickou dílnu a školní kuchyňku. Pro pobyt venku má k dispozici tělovýchovný areál školy. Na vycházky žáci chodí do blízkého okolí. Pedagogičtí pracovníci budou nadále sledovat další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek. Žáci jsou vedeni k šetrnému zacházení s veškerým zařízením.

10. Ekonomické podmínky

Výši měsíční úplaty za zájmové vzdělávání stanovuje zřizovatel organizace, a to vždy do 30. 6. daného roku pro další školní rok. Její přesná výše je vždy aktualizována k 1. 9. daného školního roku ve Vnitřním řádu školní družiny. Vybírání úplaty se řídí vnitřním řádem školní družiny. Nárok na vrácení úplaty nastává pro žáka v případě dlouhodobé nemoci po dohodě s ředitelem školy.

ŠD využívá vícezdrojové financování. Kromě základních zdrojů (státní rozpočet, zřizovatel školy) čerpá finance také od SRPŠ nebo ze sponzorských příspěvků.

11. Podmínky personální

Pedagogické působení zajišťují kvalifikované vychovatelky, které si budou odborně zaměřením dále prohlubovat dalším vzděláváním.

12. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Vychovatelky jsou proškoleny v předpisech PO a BOZP, dodržují bezpečnostní předpisy v práci. Snaží se učinit všechna opatření, aby nebezpečí úrazu bylo minimalizováno. Dojde-li k úrazu, zajistí první pomoc, informuje rodiče a vyplní patřičnou dokumentaci.

Ustanovení o podmínkách bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vychází ze školního řádu a jsou také konkretizovány ve vnitřním řádu školní družiny. Žáci jsou seznámeni s nebezpečím ohrožující jejich zdraví a bezpečnost. Jsou vedeni k zdravému životnímu stylu, což je vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Učí se zásady ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

13. Zveřejnění školního vzdělávacího programu školní družiny

Školní vzdělávací program školní družiny je k dispozici v ředitelně Základní školy a Mateřské školy Senice na Hané a ve školní družině.

Plné znění tohoto Školního vzdělávacího programu je umístěno v elektronické podobě na webových stránkách organizace na adrese www.zsseniceh.cz.